

La nit és llarga però el reggaeton infinit

«De la mateixa manera que no considerem que el pop, el rock, el jazz o qualsevol altre gènere musical siguin masclistes, no ho fem amb el reggaeton només perquè no ens agrada com a estil»

Aitana i Ana Guerra, perreo feminista «mainstream» | RTVE

Aquests dies he fet moltes formacions en casals i associacions feministes. I sempre, sempre, sempre al final del debat apareix un tema estrella: el consum musical del jovent i, més concretament, la preocupació de les dones perquè les seves filles ballen i canten cançons masclistes.

L'argument que el reggaeton és un gènere masclista podríem dir que és un dels més recurrents i utilitzats. De fet, tots els gèneres musicals tenen cançons masclistes ja que -oh, sorpresa!- vivim en una societat patriarcal.

Tots els gèneres musicals tenen cançons masclistes ja que vivim en una societat patriarcal

És cert que el gènere *latino* per excel·lència té unes lletres sexualment molt explícites, així com lletres amb expressions masclistes, misògines i discriminatòries. La música és una expressió i una construcció social que va més enllà dels seus artistes, no existeix una música que sigui bona o dolenta a nivell moral.

De Loquillo a Sabina

Hi ha cançons de reggaeton masculistes, d'acord. Però no és més masculista la cançó *La Mataré* de Loquillo que no pas quan es diu "*mueve las cachas hasta el suelo mamita linda*"? O Guns N' Roses quan canten a *I used to Love her* "l'estimava, però vaig haver de matar-la" o "vaig haver de posar-la set peus sota terra i encara puc escoltar-la queixar-se *-I used to love her, but I had to put her six feet under and I can still hear her complain-*" Fins i tot trobem aquest masculisme en lletres de cançons de Joaquín Sabina com *Contigo*, on sublima un amor romàntic tòxic i perillós.

Tots aquests exemples de cançons i artistes no són més que una mostra de fins a quin punt estem envoltades pel patriarcat i com aquest ens bombardeja amb missatges a través de la cultura (la música, el cinema, les sèries, etc).

Segurament em direu que aquests exemples no són vàlids perquè són cançons que tenen una edat i que la música actual no hauria de tenir segons quins missatges. Completament d'acord. Simplement, de la mateixa manera que no considerem que el pop, el rock, el jazz o qualsevol altre gènere musical siguin masculistes, no ho fem amb el reggaeton només perquè no ens agrada com a estil.

Paradoxalment, les dades ens diuen que aquest gènere és el que més ha augmentat la seva demanda a Spotify (un 119% des del 2014) i això ens pot portar a preguntar-nos... Per què agrada tant el reggaeton? Els periodistes de *Newtral* van fer un vídeo amb Guido Corradi (psicòleg) i Jaime Altozano (youtuber i divulgador musical) on exposen els dos motius principals: el musical i el psicològic

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=Fk_ZkWk43i0

El reggaeton és un gènere musical que deriva del reggae i el dancehall, així com del hip-hop i de la música llatinoamericana. Segons Wikipedia, va néixer sobre 1970 a Panamà i es desenvolupa a Puerto Rico l'any 1990.

El reggaeton és criticat per les seves lletres masculistes, però es diu (i em sembla evident) que sota aquesta crítica també s'amaga una crítica classista pel fet que aquest gènere provingui i sigui una expressió cultural llatinoamericana i adoptada per les classes mitjanes i baixes. Aquesta setmana, Sabina deia en una entrevista que considerava el rap "poesia d'analfabets" i Rebecs Lane, artista guatemalteca li responia el següent:

Me parece que a Joaquin Sabina le parece que es insulto decir que el rap es ?poesía de analfabeto?. Así es cñor. Es la poesía de quienes sin los privilegios de ser europeos coloniales hemos construido relatos desde abajo, prietxs, analfabetxs, empobrecidxs.

? Rebeca Lane (@RebecaLane6) 27 de novembre de 2018

(https://twitter.com/RebecaLane6/status/1067513587994845184?ref_src=twsrc%5Etfw)

Al reggaeton, el twerk es reivindica des d'alguns posicionaments del feminisme considerant que forma part de l'alliberament sexual i de la possibilitat de poder parlar del nostre propi cos i del plaer sense un context que involucri moralitats religioses, sinó una nova moralitat adequada al nostre context i època.

Ja des de fa temps hi ha artistes femenines i feministes que s'han apoderat del gènere per escriure cançons lliures de patriarcat i algunes, fins i tot, reivindicatives i activistes: Anitta, Tremenda Jauria, Tribade, Miss Bolivia, Chocolate Remix, Brisa Fenoy...

I el més important de tot, com dins del *mainstream* comencem a trobar cançons com *Lo Malo* -de les cantants de la passada edició d'*Operación Triunfo* (OT) Aitana i Ana Guerra- o *Yo ya no quiero ná* de Lola Indigo, que sorgint del fenomen OT saben situar-se elles, la seva vida i el seu plaer al

centre de tot.

Per demanda de les meves amigues, vaig crear a *Spotify* una llista de música lliure de patriarcat i apoderant anomenada *Feminist Perreo* (<https://open.spotify.com/user/ginadrieguez/playlist/4ytlioCpa8rsmjQ17gXW6L>). Perquè la nit és llarga, però el reggaeton infinit. Aquí la teniu:

I com diuen les Tremenda Jauria:

*Y aquí sudando no hay nadie al mando
Sigue bailando, que el perreo va a cambiar de bando...
Autotune para el pueblo que perrea un mundo nuevo.*

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=v-ZmRJaLnVk>